**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI**

Lietuvos Respublikos Seimo
Kaimo reikalų komitetui

2026-10-20 Nr. 1.02-0372

**DĖL ŽEMĖS NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ IR AGROMIŠKININKYSTĖS TEISINIO REGLAMENTAVIMO**

Žemės ūkio rūmai (toliau – ŽŪR), susipažinę su Žemės mokesčio įstatymo Nr. I-2675 8 str. pakeitimo įstatymo projektu Nr. XVP-764, kuris 2026 m. spalio 21 d. bus svarstomas Seimo Kaimo reikalų komiteto posėdyje, atkreipia dėmesį į būtinybę užtikrinti žemės naudojimo reikalavimų ir žemės ūkio bei aplinkosaugos politikos priemonių suderinamumą.

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo projektu siūloma susieti socialiai jautriems asmenims taikomą žemės mokesčio lengvatą su žemės sklypų būkle, ŽŪR nuomone, pirmiausia būtina užtikrinti, kad žemės naudojimo ir priežiūros reikalavimai būtų aiškūs, nuoseklūs ir suderinti su valstybės skatinamomis žemės ūkio bei aplinkosaugos priemonėmis. Nustatant reikalavimus tinkamai prižiūrėti žemės sklypus, svarbu aiškiai apibrėžti apleistos žemės sąvoką ir atskirti netinkamai prižiūrimą žemę nuo plotų, kuriuose sąmoningai palaikomi biologinės įvairovės, kraštovaizdžio ar kiti aplinkosauginiai elementai.

Šiuo metu ūkininkai, viena vertus, įpareigojami tinkamai tvarkyti jiems priklausančius žemės sklypus, kita vertus, skatinami dalyvauti biologinės įvairovės išsaugojimo, kraštovaizdžio elementų priežiūros ir kitose aplinkosauginėse priemonėse, kurioms taikomi atskiri reikalavimai. Nesuderinus šių reikalavimų, kyla rizika, kad teisėtai vykdoma aplinkosauginė veikla ar palaikomi kraštovaizdžio elementai gali būti vertinami kaip netinkamas žemės naudojimas ir lemti neigiamas mokestines ar kitas teisines pasekmes.

Ypatingą dėmesį būtina skirti agromiškininkystei – darniai žemės naudojimo krypčiai, prisidedančiai prie dirvožemio apsaugos, biologinės įvairovės išsaugojimo, klimato kaitos švelninimo ir ūkių atsparumo didinimo. Tačiau agromiškininkystės vieta Lietuvos žemės ūkio politikoje ir teisiniame reguliavime nėra pakankamai aiški, trūksta tikslių sąvokų ir apibrėžimų, kurie leistų tinkamai įvertinti tokios veiklos pobūdį ir atskirti ją nuo apleistos ar netinkamai prižiūrimos žemės.

Atsižvelgdami į tai, manome, kad būtina peržiūrėti žemės naudojimą ir priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus bei žemės ūkio ir aplinkosaugos priemonių reikalavimus, įvertinti jų suderinamumą ir poreikį teisiškai įtvirtinti agromiškininkystės bei agroželdinių sąvokas, sukurti nacionalinę agromiškininkystės sistemą ir integruoti ją į klimato kaitos švelninimo, biologinės įvairovės išsaugojimo bei anglies ūkininkavimo politiką. Taip pat svarbu užtikrinti, kad žemės priežiūros reikalavimai ir jų taikymas nesudarytų nepagrįstų kliūčių ūkininkams įgyvendinti valstybės skatinamas aplinkosaugines priemones.

ŽŪR nuomone, šių klausimų sprendimas yra svarbi prielaida nuosekliam žemės naudojimo reglamentavimui ir pagrįstam sprendimų dėl žemės mokesčio lengvatų taikymo priėmimui.

Pagarbiai
Direktorius Sigitas Dimaitis

Modestas Rezgys, tel. +370 (37) 409 370, el. p. m.rezgys@zur.lt